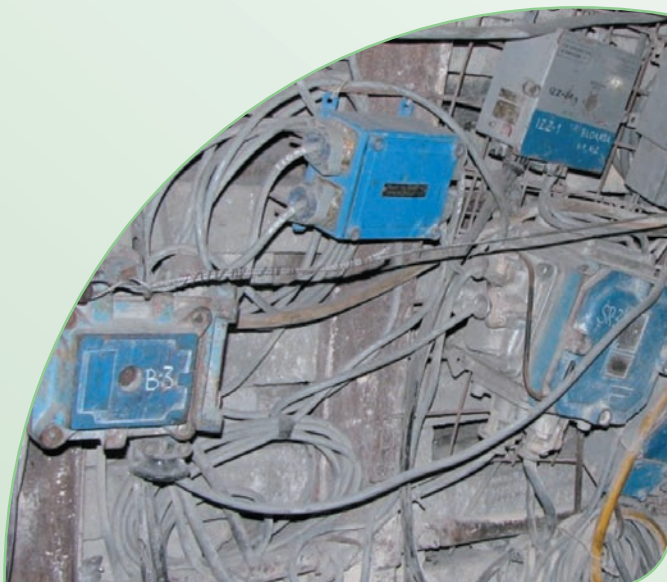

Wyższy Urząd Górniczy

Urządzenia budowy przeciwwybuchowej

Zasady bezpiecznej eksploatacji

Urządzenia budowy przeciwwybuchowej

Zasady bezpiecznej eksploatacji

Katowice 2020

© Copyright by Wyższy Urząd Górniczy, Katowice 2020

Opracowanie
Departament Energomechaniczny WUG

Opracowanie graficzne,
skład i łamanie
Anna Nowrot

Redakcja
Anna Swiniarska-Tadla

Druk broszury sfinansowano ze środków
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Wyższy Urząd Górniczy
40-055 Katowice, ul. Poniatowskiego 3 I
www.wug.gov.pl
e-mail: wug@wug.gov.pl

W wyrobiskach zagrożonych wybuchem instaluje się maszyny i urządzenia budowy przeciwwybuchowej, spełniające zasadnicze wymagania określone w przepisach dotyczących wyrobów podlegających ocenie zgodności.

W wyrobiskach niezagrażonych wybuchem albo niezagrażonych wybuchem metanu i zaliczonych do klasy A zagrożenia wybuchem pyłu węglowego, mogą być instalowane maszyny i urządzenia o stopniu ochrony co najmniej IP 54, spełniające zasadnicze wymagania określone w przepisach dotyczących wyrobów podlegających ocenie zgodności.

W zakładach górniczych eksploatowane mogą być tylko maszyny oraz urządzenia budowy przeciwwybuchowej oznaczone znakiem zgodności CE lub odpowiednim znakiem dopuszczenia, które poddane zostały odbiorowi technicznemu.

Wymagania wynikające z obowiązujących przepisów:

- Wszystkie urządzenia wraz z ich zabezpieczeniami przed uruchomieniem w wyrobiskach podlegają odbiorowi technicznemu dokonywanemu przez upoważnioną osobę dozoru ruchu.
- Odbiory techniczne nowo zainstalowanych urządzeń wraz z zabezpieczeniami w wyrobiskach zaliczonych do stopnia „b” lub „c” niebezpieczeństwa wybuchu w polach III i IV kategorii zagrożenia metanowego są wykonywane przez rzeczoznawcę.

Urządzenia budowy przeciwybuchowej powinny być eksploatowane, naprawiane, konserwowane i przechowywane w sposób zapewniający zachowanie budowy przeciwybuchowej, zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową.

ZALECENIA:

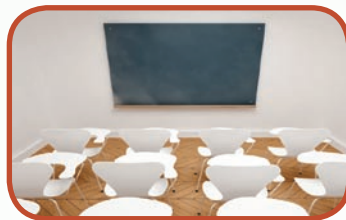
- ! Przed rozpoczęciem odbioru urządzeń budowy przeciwybuchowej wraz z zabezpieczeniami należy zapoznać się szczegółowo z ich dokumentacją techniczną.

Urządzenie budowy przeciwybuchowej wraz z zabezpieczeniami nie może zostać oddane do ruchu, jeżeli w trakcie odbioru stwierdzono nieprawidłowości.

- ! Po usunięciu nieprawidłowości należy przeprowadzić ponowny odbiór.

Z każdego odbioru powinien zostać sporządzony protokół zawierający informację czy urządzenie budowy przeciwybuchowej wraz z zabezpieczeniami nadaje się do ruchu.

Każda osoba dozoru ruchu elektrycznego zajmująca się eksploatacją urządzeń w wyrobiskach zagrożonych wybuchem metanu lub pyłu węglowego klasy B raz na 5 lat powinna być przeszkolona w zakresie budowy, eksploatacji, konserwacji i naprawy urządzeń budowy przeciwwybuchowej.

Za prawidłowy stan techniczny użytkowanych urządzeń zapewniający bezpieczeństwo, odpowiedzialne są wyznaczone osoby obsługi, które w razie stwierdzenia ich nieprawidłowości powinny je natychmiast wyłączyć i powiadomić o zaistniałej sytuacji osobę dozoru ruchu elektrycznego.

Służba nadzoru nad urządzeniami prowadzi ewidencję urządzeń budowy przeciwwybuchowej i przechowuje wszystkie dokumenty dotyczące tych urządzeń, a w szczególności: karty ewidencyjne urządzeń, zaświadczenia fabryczne lub deklaracje zgodności WE oraz wykazy rodzajów i typów urządzeń stosowanych w zakładzie górniczym.

W polach metanowych, zaliczonych do II–IV kategorii zagrożenia metanowego, stosuje się systemy zabezpieczeń metanometrycznych, umożliwiające ciągły pomiar i rejestrację zawartości metanu oraz wyłączenie urządzeń elektrycznych.

Pracownicy zatrudnieni w ruchu zakładu górniczego powinni być zapoznani z:

- aktualnym stanem zagrożeń występujących w miejscach ich pracy,
- zasadami rozpoznawania objawów zagrożeń,
- sposobami postępowania w przypadku powstania zagrożeń.

Skutki najtragiczniejszych wybuchów i pożarów w górnictwie polskim

1958	–	pożar w kopalni „Makoszowy” – zginęło 72 górników.
1974	–	wybuch pyłu w kopalni „Silesia” – zginęło 34 górników.
1979	–	wybuch pyłu w kopalni „Dymitrow” – zginęło 34 górników.
1987	–	wybuch pyłu w kopalni „Mysłowice” – zginęło 19 górników.
1990	–	wybuch metanu w kopalni „Śląsk” – zginęło 4 górników.
1990	–	wybuch metanu w kopalni „Halemba” – zginęło 19 górników, a 20 zostało rannych.
2002	–	wybuch pyłu w kopalni „Jas-Mos” – zginęło 10 górników, a 2 zostało rannych.
2005	–	wyrzut metanu i skał w kopalni „Zofiówka” – zginęło 3 górników.
2006	–	wybuch w kopalni „Halemba” – zginęło 23 górników./
2008	–	wybuch w kopalni „Borynia” – zginęło 6 górników, a 17 zostało rannych.
2009	–	wybuch metanu w kopalni „Wujek” ruch „Śląsk” – zginęło 20 górników, a 34 zostało rannych.
2011	–	pożar w kopalni „Krupiński” – zginęło 3 górników, a 11 zostało rannych.
2014	–	wybuch metanu w kopalni „Mysłowice-Wesoła” ruch „Wesoła” – zginęło 5 górników, a 25 zostało rannych.

Wyższy Urząd Górniczy
Poniatowskiego 31
40-055 Katowice
32 736 17 00
www.wug.gov.pl